

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15 „
za zased. ozemlje 300 „
za inozemstvo . . . 400 „Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . . 1 „

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.Upravništvo:
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 35.

Račun kr. pošt. č. urada 11042

Napredni inteligenci!

Volitve za ustavotvorno skupščino so razpisane. Čas je, da opređelimo stališče k ustavnemu problemu.

Vabim napredno inteligenco vseh strok, ki jih zanima vprašanje, kako bo uredena uprava v naši državi, da se udeleže v nedeljo dne 19. septembra 1920. ob deveti uri dopoldne v mestni dvorani v Ljubljani sestanka, kjer se bo razpravljalo o ustavi.

Debato uvedejo referati načelnika dr. Sagadina, prof. dr. Vošnjaka in okrajnega glavarja dr. Steske.

Razprava se bo gibalna po največ okoli obsega pokrajinske in okrajne avtonomije in o tem, kako ustvariti tak stik s pokrajinsko in okrajno državno upravo, kakor tudi s strokovnimi pokrajinskimi uradi (tehnične direkcije, finančna, zdravstvena, šolska uprava), da bo ob enem varovana iniciativa samouprave in zagotovljeno konvergentno delo avtonomije in vseh panog državne uprave.

Naš sestanek ni političen, temveč strokoven.

Prosim obilne udeležbe.

Ljubljana, 10. septembra 1920.

Dr. Gregor Žerjav s. r.

Proklamacija jugosl. patrijarhata.

Beograd, 11. septembra. (Izvirno.) Na jutrišnjem arhierjejskem zboru v Sremskih Karlovcih bo prečital regent proklamacijo na pravoslavne kristjane kraljevine SHS. v kateri slavi zasluge pravoslavne cerkve za narodno ujedinjenje, se spominja ogromnih žrtv pravoslavnega duhovništva na altar domovine ter slavnostno proglašja skupno patriarhijo pravoslavne cerkve kraljevine SHS. Proklamacija se bo izvršila z velikimi svečanostmi.

Ljubljana, 11. septembra. Povo-dom proglašena pravoslavna patrijarhata se bo vršila svečana služba božja v evangeljski cerkvi ob 10. dopoldne. Čete bodo stale pred cerkvi po Gosposvetski cesti in Dunajski cesti do hotela „Slona“. Vojaštvo bo v vojni opremi. Dne 11. se izpali 11 topovskih, a 12. t. m. 21 strelav na čast prazniku.

Odhod prestolonaslednika iz Zagreba.

Zagreb, 11. septembra. (Izvirno.) Prestolonaslednik regent je ob pol 1 ponoči odpotoval v Beograd. V istem vlaknu so se vozili tudi Stojan Protič s svojo hčerko ter minister za šume in rude Kovačević. Z regentom je odpotovala tudi princesa Jelena s svojim sinom.

Kongres Svobodne misli.

Praga, 11. sept. Občni kongres „Svobodne misli“ v Pragi nadaljuje svoje delo ob navdušenosti praškega prebivalstva. Kongres pripravlja odgovor na pozdravno adresno, ki jo je vposlala nemška frakcija „Svobodne misli“. Ta pismeni pozdrav zbuja upanje, da bo imela „Svobodna misel“ kmalu sodružnike po vsem svetu. — Kongres je sklenil, predlagati zvezi narodov, da se v njej ustanovi še posebna sekcija, ki bi se bavila posebno s šolskim poukom. Predlog profesorja Ubarda, naj se francoski jezik uvede kot skupni jezik „Svobodne misli“, se bo predložil glavni zvezi.

Razna brzojavna poročila.

Beograd, 11. sept. Včeraj popoldne je bolgarski odpravnik poslovodorov predal zastopniku zunanjega ministra svoje poverilne listine.

Dunaj, 11. sept. V Draždanih je prišlo do krvavih spopadov med orožništvom in brezdelnimi delavci. Izgredi so trajali ves dan in pozno v noč. 22 oseb je težko ranjenih.

Barikade v Trstu.

Trst, 11. sept. (Izv.) Delavstvo se je na poziv soc. organizacij povečini zopet vrnilo na delo. Listi izhajajo. Civilni komisar je odredil, da morajo biti vsa hišna vrata ob 9. zaprta, po 10. pa ni nikomur dovoljeno hoditi po ulicah. Razburjenje v mestu je še vedno veliko. Fašisti širijo govorico, da so zadnje dogodke provocirali — jugoslovani.

Trst, 11. septembra. (Agenzia Stefani.) Snoči so demonstrantje, večina Slovani v predmestju Sv. Jakob zgradili barikado. Pehota jih je hitro porušila. Ob tem je bilo ondanih traja praznih topovskih strelav. Pri spopadih je bilo usmrčenih troje oseb, okoli stoji pa so jih aretirali. Noč je minula mirno.

Trst, 11. septembra. O včerajšnjih krvavih bojih po šentjakobskih ulicah poroča „Edinost“: Za včeraj ponoči je ljudstvo pri Sv. Jakobu zaprlo nekatere ulice s pravrajnimi vozovi, tami, kamenjem, koleši, zaboji itd., da tako prepreči vožnjo vojaškimi avtomobilom in eventualne napade s strani redarstva in vojaštva. Na barikadah so plapolale rdeče zastave z napisom Lenin in drugimi. Streljanje je bilo sišati celo noč. Okoli štirih zjutraj je nekako ponehat boj na obeh straneh in nastopila je pavza, ki je trajala do popoldne. Med tem časom so oživele ulice, zaprta z improviziranimi postojankami, okoli katerih se je zbralo veliko število radovednih ljudi. Okoli enajstih se je zbralo v Istrski ulici okoli barikad veliko ljudi k zborovanju. Kmalu nato so prišli tja tudi ravnatelj „Lavoratura“, Maiani Pasigli, in drugi voditelji, ki so popizkušali pregovoriti uporno ljudstvo, da bi opustilo nadaljni odpor in se razlišo. Toda govorniki niso imeli mnogo uspeha. Šele, ko se jim je zagotovilo, da se bodo vožile vse sile na osvoboditev aretirancev, katerih število je zelo naraslo, kajti razen tega, da so bili aretirani po nekaterih hišah vsi moški, se smatrajo za aretirane tudi ranjenci, in da se bodo v slučaju, da se ne posrečijo tozadevni poizkusi uporabila krajina sredstva, se je del ljudstva razšel, zagotavljajoč, da je pripravljen stavkati tudi še nekoliko dni, dočim je del še vedno ostal pri barikadah in govorilo so razni govorniki. Po nekaterih hišah v Istrski ulici so bile izvešene italijanske zastave, kar je uporno ljudstvo smatralo v teh časih za izzivanje in je zato veliko zastav strgalo iz oken, ali pa so šle posamezne gručice v stanovanja zahtevati, naj se jim izroče izvešene zastave. Te zastave so potem obesili na razne svetilnike in jih zažigali s kici „Zivio Lenin“.

Okoli treh popoldne sta privozila po ulici dva voza s senom, sprejemanja po oboreženih vojaki. Takoj ko je množica te zapazila, je vdrla proti vozovoma, jih ustavia in razorožila vojake, ki so nato nadaljevali svojo pot brez orožja. Posamezni vojaški oddelki so bili razoroženi na več krajih od posameznih skupin oboroženih z zapenjenimi puškami in samokresi. Pred temi skupinami je trobil trobentač vojaški marš, kar je zbuvalo velik smeh.

Okoli treh popoldne sta privozila po ulici dva voza s senom, sprejemanja po oboreženih vojaki. Takoj ko je množica te zapazila, je vdrla proti vozovoma, jih ustavia in razorožila vojake, ki so nato nadaljevali svojo pot brez orožja. Posamezni vojaški oddelki so bili razoroženi na več krajih od posameznih skupin oboroženih z zapenjenimi puškami in samokresi. Pred temi skupinami je trobil trobentač vojaški marš, kar je zbuvalo velik smeh.

Delavski nemiri v Italiji naraščajo.

Pariz, 11. sept. Po zadnjih vesteh iz Rima so narasli delavski nemiri zlasti v Genovi in okolici. Delavci so se polastili še nekaj tvornic. Oblastva v Genovi, v Turinu in nekaterih drugih mestih so izdala vojaške odredbe proti vsem eventualnostim. Za sedaj ni mogoče reči, kako se bodo razvili dogodki nadalje.

London, 11. septembra. (Brezzično.) Po poročilu iz Milana gina poslednje upanje, da se konča spor med kovinskimi delavci in tovarnarji. Milan, 10. sept. V ladjedelnici

Oblasti so se medtem posvetovale o ukrepih, ki naj bi se ukrenile proti Sentjakobčanov. Generalni civilni komisar je imel popoldne dolg pogovor z mestnim poveljnikom Ferrero, ki je izdal ukaz vojaškimi poveljnikom, da zasedejo Sv. Jakob. Okoli 17. ure je odšlo iz glavne vojašnice nekoliko močnih oddelkov brigade „Saezari“, z dvema topovima in veliko številom redarjev in orožnikov. Vojaštvo je spremljalo nekoliko avtomobilov z municijo Avtomobili z vojaki in topovi so se ustavili pri Sv. Jakobu na hribu. Ob 5 uri in 40 minut je bil dan ukaz, da se odpre ožen. Takoj nato so zagrmeli trije topovski streli. Barikade so zetele v zrak, napolniviši z dimom ulice. Topovskim strelom je sledilo streljevanje iz strojnih pušk.

Vsi ti dogodki so naredili v mestu ogromen otepek. Razburjenje je bilo veliko, kajti streljanje ni ponehalo niti zvečer in se je ponavljalo vso noč. Vojaški oddelki patrolirajo po posameznih ulicah in streljajo, če vidijo ali slišijo kaj sumljivega. Po temnih mestnih ulicah, pogostoma vojaški avtomobili z ranjenci. Tudi tekom včerajšnega dneva je bilo veliko oseb ranjenih. Romeo Primozič iz Rocola je bil med napadi pri Sv. Jakobu včeraj op pol osemnajstih zadet od štirih krogelj na mestu mrtev. Zvečer je zašla med umikajoče se množice ljudi pri Sv. Jakobu 20 letna Karmela Zagodnik. V gneči je tako nesrečno padla, da si je je razbila lobanje.

Trst, 10. septembra. Kakor poroča „Lavoratore“ so pri izgredih dne 8. t. m. varnostne straže in vojaki streljali po ulicah kot blazni. Zdravniki in bolniški strežniki, ki so hoteli ranjenom na pomoč, so imeli na rokah zastave rdečega križa, toda tudi to znamenje jim ni mnogo pomagalo. Začeli so streljati tudi nanje. Rešilni vozovi so popizkušali priti v bližino, pa so se morali vrniti, ker je bilo streljanje prebudo. Stražniki so streljali tudi na okna, ki so bila odprta, ali pa, ki so se baš odpirala. Tudi pri tej priliki je bilo ranjenih več oseb. Varnostne straže in kraljevi orožniki streljajo brez cilja. Ako v temi užgeš vžigalico, bodi gotov, da te takoj pozdravi toča krogel. Ako gledaš skozi okno, se ti utegne pripetiti isto. Oklopni avtomobili drviyo po ulicah. Posadka začne streljati, kjer opazi gručice ljudi. List ugotavlja, da je varnostna oblast dala aretirati vse one osebe, ki so bile pri zadnjih dogodkih ranjene in ki so se morale zateči v bolnišnice ali na rešilno postaje, tudi ako so bile težko ranjene.

Rim, 10. septembra. Navzlic vsem prizadevanju, tudi socialističnih vodij, v Trstu mir še ni vzpostavljen. Pozorišče najhujših spopadov je, kakor poročajo listi, Sveti Jakob, kjer probivajo večinoma Slovenci.

Trst, 11. septembra. Agenzia Stefani javlja: Pri spopadih tekom včerajšnjega popoldneva sta bila ubita 1 policist in v civilist, v korporal in v civilnih oseb pa ranjenih.

„Orlando“ (Livorno) so delavci svojevoljno spustili na morje rušilec, zgrajen za vojno mornarico.

Milan, 10. sept. „Secolo“ poroča: Na zborovanju industrijalcev v četrtek se je baje našla nova formula za sporazum: industrijalci so pripravljivi k večjim koncesijam.

Nova ruska ofenziva.

London, 11. sept. (Izv.) Rusi so zopet pričeli z ofenzivo. Pri Brest-Litovskem so se morali umakniti Poljaki za 15 vrst. Rusi obstreljujejo Brody. Med hodavo in Colmannom so Rusi vstrli v popliske popstojanke. Tudi tu so se Poljaki umaknili.

Uradniško vprašanje pred ministrskim svetom.

Ljubljana, 11. septembra. Dopisni urad objavlja iz Beograda: Kraljevska vlada se bavi z ureditvijo uradniškega vprašanja in izboljšanja materijalnega stanja vseh vrst uradništva, ki je v današnjih razmerah zelo nepovoljno. Upati je, da se bo to nujno vprašanje v kratkem času ugodno rešilo.

Ljubljana, 11. septembra. Nocoj se je vršil pred Mestnim domom od komunistične stranke sklican železničarski shod, katerega se je udeležilo okrog 1000 oseb. Na shodu je bila sprejeta resolucija, ki pravi: „Udeleženci pozdravljajo z odkritim navdušenjem prvi pojav revolucionarnega značaja, katerega se poslužujejo slovenski javni nameščenici v doseg svojih upravičenih zahtev po zboljšanju svojega gnotnega položaja. Z obzalovanjem pa konstatirajo, da javni nameščenici svojega gibanja niso tako pripravili, da bi bilo od istega pričakovati vsaj delnih uspehov in to zato, ker njihove organizacije ne stoji na razrednem stališču. Priporočajo torej vsem tovarišem v javnih službah, da nedostanke v svojih organizacijah odpravijo, da se postavijo na strogo razredno stališče in da zahtevajo od svojih vodstev, da se priključijo splošnemu pokretu jugoslovenskega proletariata. Uvažuje, da bodo javni nameščenici ta bratski nasvet upoštevali in pa čimprej uresnili, se zavežejo zbrani, da jih bodo v takem slučaju odločno in vpsod podpirali. Zivela mednarodna solidarnost proletariata!“

Odločitev na Koroškem v ponedeljek.

Ljubljana, 11. sept. Danes popoldne se je vrnil iz Beograda predsednik naše delegacije v plebiscitni komisiji minister n. r. Jovan Jovanović. Po kratki konferenci z deželnim predsednikom in poverjenikom Žerjavom se je popoldne odpeljal v Celovec.

Celovec, 11. sept. Semkaj je prispel

Reggenza pomeni aneksijo Reke.

Bakar, 11. septembra. (Izvirno.) V četrtek je na skupščini v gledališču Fenice d'Annunzio odkrito izjavil, da znači „Reggenza italiana di Fiume“ realno in nepobitno aneksijo mesta Reke Italiji. Po tej d'Annunzijevo izjavi je načelnik njegovega štaba de Ambris prečital že objavljeni statut in pri tej priliki naglašal, da bodo Jugoslovani, čeprav je Reka corpus separatum, uživali popolno svobodo. Zanimivo pa je dejstvo, da je d'Annunzio v svojem govoru silno ostro napadal Francijo in da so med njegovim govorom neprestano padali žaljivi medklici proti francoski republiki. Tudi „Vedetta d'Italia“ je silno razljučena na Francijo, posebno pa zaradi članka v „Tempsu“ (ki ga objavljamo na drugem mestu Ur.), da bi samostojnost Reke pomenila kršitev london-

letarijata! Zivela III. internacionala!“

Beograd, 11. septembra. (Izvirno.) Po prizadevanju ministra Kukovca je prišlo uradniško vprašanje sedaj v odločilen štadij. Včeraj je minister Kukovec oficijelno posetil ministrskega predsednika Vesniča, ter ga opozoril na opasni položaj, ki je nastal vsled zavlačevanja uradniškega vprašanja. Voenic je priznal tehtnost argumentov ter prosil ministra Kukovca, da vzame akcijo v svoje roke. Popoldne je dr. Kukovec imel sestanek z upraviteljem finančnega ministrstva min. Draškovičem in nato ponovno z ministrskim predsednikom. Sestavljen je bil poseben ministrski komite, ki je danes dopoldne imel svojo sejo in ki je nato se vršeci ministrski seji podal svoje poročilo. Danes popoldne je dr. Kukovec pozval v Beogradu se mudeče zastopnike zagrebške in ljubljanske deželne vlade na konferenco, v kateri se je dogajalo, da uradniški komite, ki je izdelal elaborat o novi novi službeni pragmatiki svoje naloge ni popolnoma dovršil. Neurejeno je ostalo vprašanje eventualnih nadaljnjih draginjskih doklad in tudi ni poskrbljeno, da se izdela pregled, kakšne finančne žrtve bo nova uradniška uredba zahtevala od države. Pod vodstvom ministra Kukovca se sedaj pripravlja gradivo za pretres o ministrskem svetu, ki je za ponedeljek sklican k posadni seji, na kateri se naj rešuje uradniško vprašanje.

poslanik Jovanović ter je svoj prihod takoj najavil članom plebiscitne komisije. Predsednik Peck je sklical sejo komisije za ponedeljek. V tej seji pade odločitev o sledečih točkah: odstranitev jugoslovenskega vojaštva iz cone A, omejitev orožništva, odprava nadzorstev na podlagi agrarne reforme.

ske pogodbe, ki bi v istem trenutku odvzela Italiji vse koncesije na drugih straneh.

Bakar, 10. septembra. (Izvirno.) Anektirani otok Rab je v upravnem pogledu dodeljen Lošinjju.

Rim, 11. septembra. (Izvirno.) D'Annunzio je na Reki javno prisegel, da bo slej ko prej z vsemi silami in do zadnjega vzdihljaja boril za združenje Reke z Italijo. Jugoslavija da se je že sprijaznila z mislijo, da izgubi Reko. „Idea Nazionale“ javlja, da je jugoslovska vlada za nadomestilo za Reko že zahtevala celo Albanijo.

Milan, 11. sept. Jugoslovska vlada je že pred nekaj dnevi sporočila ententi, da ne bo priznala od d'Annunzia pripravljene proglasitve kvarnerske države.

Klerikalni obrekovalci pred sodiščem.

Beograd, 11. septembra. (Izvirno.) Minister pričičević je dal državnim pravdnikom nalog, da dvignejo obtožbo radi razžaljenja časti proti vsem histom, ki so v zadnjem času objavljali nesramna obrekovanja nekoga Pavloviča. Med drugimi bodeta postavljena pred sodišče tudi „Slovenec“ in „Vočerni List“.

Nemiri na Hrvatskem

Zagreb, 11. septembra. (Izvirno.) V Sv. Ivanu Zelini, kjer so upor-

ni seljaki ubili kotarskega predstojnika Spillerja, so udarli tudi v hišo ministra za šume in rude, dr. Kovačevića, ki je bil tamkaj kot odvetnik in obenem izbran tudi kot zastopnik okraja. Kmetje so ministrov stanovanje popolnoma uničili in oplenili. To vse pa popolnoma ni ne ovira „Hrvata“, organa ministra Kovačevića, ki je včeraj priobčil članek, v katerem odobruje te nemire in vali vso krivdo za dogodke na centralizem. Žalibog je bil ta članek „Hrvata“ zaplenjen.

O izvozu kož.

Pri nas se je že mnogo razpravljalo o izvozu žita, živine in sadja, o kožah je bilo veliko manj slišati, čeprav predstavljajo kože važen in dragocen del narodnega blaga. Doslej je bil izvoz kož onemogočen vsled visoke prohibitive carine, ki je znašal za jagnječe kože 500 dinarjev za 100 kg, za ovčje in kozje kože pa 2000 dinarjev za 100 kg. Prohibitivno postopanje naše vlade v vprašanju izvoza vseh kož ni povsem na mestu. Razlikovati je med kožami večje živine (goveje, bivolske, telečje, konjske) in med kožami drobnice (ovčje in kozje). Razlika leži tudi v uporabi in načinu predelave, tako da ne zadostujejo iste priprave v tovarni za predlavo enih in istih kož. V prvi vrsti moramo poudarjati, da manjka v Jugoslaviji telničnega konsumenta ovčjih in kozjih kož, primanjkuje tovarni, ki bi predelavale kože te vrste. To dokazujejo silne količine neprodanih ovčjih kož, ki polnijo kožarska skladišča. V naši zemlji se predela komaj 10 % sirovih ovčjih kož, kožjih pa tudi toliko ne. Produktivnost teh kož cenijo na 800.000 kosov letno. Glavni tehnični konsumenti so Slovenija, Zagreb in Bosna. Slovenija predela okrog 200.000 kosov, zagrebške fabrike okrog 10 tisoč. Fabrikanti se seveda zanimajo tudi za la ogrojni preostanek, ki daleč presega kapaciteto njihovih fabrik, ne da jih predelajo, ampak da jih potem koncesij izvozijo v inozemstvo v sirovem stanju. Nasprotno trpijo pomanjkanje govejih kož. Te importiramo iz Južne Amerike, Egipta, Arabije itd. O izvozu pri tej vrsti ni govora. Prohibitivna izvozna carina je neobhodno potrebna, ker imamo premalo goveje živine in pre malo kož, potreba po obutvi pa je pri nas še zelo velika.

Sport in turistika.

sp Premije in darila na dirki in tekmi narodnih noš 8. septembra 1920. na Bledu. Bledska dirka so dobile sledeče številke: št. 55. 1500 K, št. 40. 500 K, št. 52. 400 K, št. 39. 300 K, št. 36. 200 K, št. 47. 100 K, št. 48. 100 K, št. 51. 100 k, št. 31. 100 K, št. 49. 100 K, in št. 54. 100 K; skupaj 3500 K. — Dirka: Mrzelcovi konji: 1. 2. Langus 1000 K, II. 1. Stefc 500 K. Toplokrvni konji: I. 1. Hrvat 1000 K, II. 4. Kopenik 500 k, III. Benko 500 K. Eksterijerni konji: I. 40. 400 K, II. 32. 300 k, III. 59. 200 K, IV. 54. 100 K. — Oprema: I. 54. 400 K, II. 41. 300 K, III. 34. 200 k, IV. 40. 100 K. — Skupina narodnih noš: I. 59. 400 K, II. 34. 300 K, III. 41. 200 K, IV. 44. 100 K. — Koroške narodne noše: 200 K. — Tržaške narodne noše: 200 K. — Hrvaške narodne noše: 200 K. — Mitak.

st Plavalna tekma za prvenstvo Slovenije. V nedeljo, dne 12. t. m., ob pol 15. uri se vrši na Ljubljani (prostor ljubljanskega športnega kluba) plavalna tekma za prvenstvo Slovenije. Zadržni prijavni rok k tekmi je 10. t. m. Prijavljenih je že večje število tekmovalcev. Dohod za občinstvo po Trnovskem pristanu. a. st Ilirija—Vraždiški S. K. V nedeljo, dne 12. septembra, se vrši na prostoru Ilirije ob 1/2 18. uri nogometna tekma med Vraždiškim športnim klubom in Ilirijo. Vraždiški športni klub je najboljši klub v Vraždinu in je dosegel v letošnji sezoni prav čudne rezultate. Vstopnina: sedeži I. vrste po 24 K, 2. vrste po 16 K, stojadje po 10 K, za člane in dijake (le v predprodaji) po 6 K. Predprodaja vstopnic za dijake se bo vršila na prostoru Ilirije v soboto ob 1/2 18. do 1/2 20. ure. Na dan tekme velja stojadje brez izjeme po 10 K. Tekma se bo vršila ob vsakem vremenu. A.

Sokolski vestnik.

sv Sokol II vabi na javno telovadbo odseka na Skofljici, ki se vrši danes, dne 12. t. m. na vrhu pri Ogorecu. Zbirališče ob 1/2 2. uri na Grabnu. Priglasila za izkaznice za polovično vožnjo se bodo sprejemali na dolenskem kolodvoru še med tri četrt na 2. in en četrt na 3. uro.

Začetek šol.

š Mestni dekliški licej v Ljubljani. S šolskim letom 1920/21 odpadeta prvi in drugi razred liceja, ostanje le še razred III.—VI. Vpisovanje za gojenke, ki želijo nanovo vstopiti v te razrede liceja, se vrši 16. septembra t. l. od 8. do 10. ure dopoldne. Seboj je prinesiti zadnje izpričevalo in krstni list. Sprejemni izpiti za te gojenke so 17. septembra ob 8. uri zjutraj. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo 18. septembra od 9. do 11. ure z zadnjim izpričevalom. — Mestna ženska realna in ref. realna gimnazija. S šolskim letom 1920/21 se otvori še II. razred realne in VI. razred ref. realne gimnazije. Vpisovanje za nanovo vstopivše gojenke v I. in II. in v V. in VI. razred se vrši dne 16. septembra od 10. do 12. ure. S seboj je prinesiti izpričevalo in krstni list. Sprejemni izpiti za te gojenke so 17. septembra ob 8. uri zjutraj. Gojenke, ki so bile že na zavodu, se javijo 18. septembra od 11. do 12. ure dopoldne z zadnjim izpričevalom. Ponavljalni in dodatni izpiti se vrše dne 18. septembra ob 8. uri zjutraj. S poukom pričnemo v torek, dne 21. septembra ob 8. uri. Vpisnina in prispevek znašata 20 K. — Licejska ljudska šola. Vpisovanje v I. razred in ostale razrede II. do V. se vrši 16. septembra ob 9. uri. Seboj je prinesiti krstni list in izpričevalo o celjenih kozah. V višje razrede ljudske šole se ne sprejema novih gojenk. Pouk se prične za I. razred 17. septembra ob 9. uri; za ostale razrede ljudske šole II. do V. se zaradi trenutnega pomanjkanja učnih prostorov določi rok za začetek pouka pozneje. Otvoritvena služba božja je v ponedeljek, 20. septembra, ob 9. uri v Nunski cerkvi za ves zavod. Obvezna je za vse gojenke. — Za trgovski tečaj je določen rok za vpisovanje na 30. septembra t. l. Gojenkam in starišem polaga ravnateljstvo na srce, da se točno drže določenih rokov, pozneje se gojenk pod nobenim pogojem ne sprejme več.

š Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani se prične šolsko leto 1920/21 dne 20. septembra s sv. mašo ob 8. uri zjutraj v trnovski župni cerkvi. Po maši se podajo učenci v svoje razrede na Kongresnem trgu št. 2. Učenke se zbero v svojih razredih na Kongresnem trgu št. 2 ob 10. uri dopoldne. Za učence se prične redni pouk dne 21. septembra ob 8. uri zjutraj, za učence pa ob 2. uri popoldne. Ponavljalni izpiti se vrše dne 16. sept. Pričetek ob 8. uri zjutraj. Sprejemni izpiti za I. trgovski letnik se vrše dne 17. in 18. sept. Pričetek ob 8. uri zjutraj. Učenci in učenke, ki so določeni za sprejemni izpit, se morajo javiti 17. sept. ob 8. uri v ravnateljski pisarni. Vpisovanje za deški oddelek in II. letnik dekliškega oddelka se vrši, v kolikor dopuščajo še prostori, dne 17. in 18. sept. od 9. do 11. ure dopoldne. V I. dekliški letnik se ne sprejema več. — Ravnateljstvo.

š Izvestje drž. realke v Mariboru pri naša zanimiv pregled tega zavoda od njegovega začetka do danes. Realke v Mariboru je proslavila letos petdesetletnico svojega obstoja. Nje začetki segajo v preteklo stoletje, ko je vlada začela ustanavljati realne šole iz prejšnjih glavnih šol. Leta 1850. je bila ustanovljena dvorazredna realka, ki si je šele po novem šolskem zakonu leta 1868. opomogla in je leta 1870. iz nje nastala današnja realka. Seveda je bil to nemški učni zavod in za Slovence ni bilo mesta. Slovensčina je bila komaj neoblaten predmet. Danes pa je to naš učni zavod, prva dva razreda sta popolnoma slovenska, in tako bo nastala to druga slovenska realka (z Idrijo tretja). Podatki „Izvestja“ so prav zanimivi, mi pa želimo zavodu najlepših uspehov v novem našem stoletju.

ksu Zvižaju zaradi tatvine; 21. septembra proti Walterju Derganzu in Josipu Podrgajcu zaradi roparskega umora, 22. septembra proti Antonu Hartiču zaradi posilstva in Antonu Terbočniku zaradi uboja.

š Izpred mariborskega sodišča. Pred mariborskim sodiščem sta bila obsojena bivši hišnik šolskega zavoda „Vesna“ Frane Cimerman in njegova ljubica Marija Ule, ker sta nakupovala po trgovinah večje množice blaga na račun imenovanega zavoda in potem blago deloma porabila, deloma prodala. Cimerman je dobil tri mesece zapora, njegova žena večkrat zaradi tatvine predkaznovana ljubica pa štiri mesece zapora. — Sobni slikar Anton Drevenšek iz Pobreža je ukradel svojemu znanencu Ivanu Lorenu v gostilni med objemom iz žepa 1000 kron. Dobil je zato šest tednov zapora. — Proti kupčjskemu posredovalcu Prebešku se vrši sedaj jako zanimiva razprava zaradi tlhotapstva in žigosanja bankovcev, ki še ni končana.

š Nalezljive bolezni v Sloveniji. Glasom izkaza zdravstvenega oddelka o nalezljivih boleznih na ozemlju deželne vlade za Slovenijo je razširjena griža v naslednjih krajih: Ziri, Tržič, Trata, Ljubno, Sv. Krištof pri Laškem in Loka. V Ljubljani je bilo početkom tedna od 15. do 21. avgusta na griži bolnih 112 oseb, na novo jih je obbolelo 56, ozdravljenih je bilo 92, 19 pa jih je umrlo. — Kože so razširjene zlasti v konjiškem in celjskem okraju; trebušni tifus v celjskem (Trbovlje 22 slučajev, Sv. Krištof 15 slučajev) in breziškem okraju ter v Ljubljani. V Ljubljani sta se pojavila tudi 2 slučajja škrlatnice; obe oboleli osebi pa sta ozdraveli.

š Utopljenec. Na ljubljanskem bariju so predvčerajšnjem potegnili iz Ljubljani ce moškega utopjenca, starega približno 40 let, ki ima kostanjeve lase in brke. Obleka je ponošena, čevlji planinski. Identiteta utopjenca se doslej ni mogla dognati. Poškodbe ni bilo na njem.

š Umorjen neznanec. V nekem gozdu pri Sv. Benediktu v Slovenskih gorah so našli pretečeni torek truplo neznanega moža v približni starosti 30 let. Imel je smrtno rane na glavi, prerezan mu je bil vrat in odsekane palec na desni roki. Dokumentov umorjeni ni imel. Našlo se je pri njem enajst srebrnih kron.

š Aleksa Šantič, znani srbski pesnik je v Beogradu težko obolel. Včeraj so ga prepeljali v bolnišnico.

š Slovensko narodno gledališče v Mariboru. Otvori svojo drugo redno sezono v soboto, dne 18. t. m., s Cankarjevimi „Hlapci“. Sezona bo trajala do konca junija. Gojila se bo drama in opereta ter se vprizori po možnosti tudi kakšna lažja opera. Igrali bodo po petkrat na teden, na vse praznike ter ob nedeljah popoldne. Abonma A in B ob obsegal po 40 predstav. Hkratu bo mariborski ansambel prejel gostovanja v celjskem gledališču. Pevski zbor šteje 16, orkester 24 oseb. Ravnatelj je H. Nučič, dramaturg M. Skrbinek, kapelnik M. Schönherr, režiserji pa J. Povhe, V. Bračina in R. Zelnik.

š Ruski umetniki angažirani za ljubljansko gledališče. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je angažirala za bodočo sezono več članov odlične ruske igralske družbe, ki je v zadnjem času gostovala na našem dramskem odru, med njimi gospoda Mihajla Maratova, bivšega režiserja Državnega gledališča v Moskvi, gospo Jeleno Marševu, bivšo članico moskovskega Umetniškega gledališča, in gospoda Borisa Putjalo, bivšega člana slovičnega moskovskega gledališča Korša. — Mi moramo upravi le častitati na tako izbornih pridobitvah, ker smo prepričani, da bodo ti umetniki s svojo globoko in pravo umetnostjo visoko dvignili nivo slovenske drame.

š „Vstajenje“, koračnica za dvoje citre, komponiral Jos. Fr. Breznik, cena 15 kron. Založnik I. jugoslovanski citrarski klub „Favorit“ v Ljubljani. Naroča se pa pri tvrdki Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. Opozorjamo, da je omenjena koračnica ravnokar izšla in bila poklonjena Njega Visočanstvu regentu Aleksandru. Originalni okrašen eksemplar je razstavljen pri tvrdki Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. Ker ni velike množine naprodaj, naj si vsak ljubitelj čimprej preskrbi koračnico „Vstajenje“.

š Velika Meštrovičeva razstava v koristi beguncev iz Primorja se otvori v drugi polovici tega meseca v Zagrebu. Meštrovič bo razstavil tu svoja najnovejša dela, kakor tudi nekaj novih osnutkov za Vidovdanski hram. — II. komorni večer godalnega kvarteta Zilka (brata Zilka, Sancin in Čerňy) 20. septembra t. l. v „Unioni“. — Vežbenica hrvatsko-srbskega jezika za Slovence (sestavil prof. Ilačič) je v rokopisu končana in pojde v tisk. Knjiga, namenjena srednjim solam in privatnemu pouku, obsega obširne gramatične vaje, vzorce nazornega pouka, uvod v čitanje cirilice (tudi rokopisov) in cirilske tekste.

š Svinjski sejem v Mariboru. Včeraj je vršil v Mariboru prvič po izbruhu svetovne vojne zopet svinjski sejem, ki je bil jako bogat. Na prodaj je bilo izredno veliko število pitanih prašičev. Kupcev je bilo obilo. Svinjski sejmji v Mariboru so bili pred vojno znani daleč na okoli in je pričakovati, da bodo kmalu dobili zopet svoj stari sloves.

š Podražena stanovanja v Mariboru. Mariborski mestni magistrat je najemnike stanovanj opozoril, da so vsled zvišanja naklad dolžni povrniti hišnim gospodarjem 14 odstotkov čiste najemščine od 1. januarja 1920. dalje.

š Tržne cene na celjskem trgu. Dosedaj smo imeli na celjskem trgu dan za dnevom priliko videti tekozvano „strasi“ lo“ v obliki table, na kateri so bile napisane maksimalne tržne cene za različne kmetijske pridelke, ki so se prodajali na trgu. Naši kmetje so bili na to tablo seveda jako ogorčeni in ravno zaradi nje tudi ni prišlo zadosti potrebnega blaga na trg. Sedaj se je odbor za določevanje cen ojnedačil in sklenil, da se tržne cene časno odpravijo. Upati je, da bo kmečko ljudstvo zopet številneje obiskovalo celjski trg s svojimi pridelki.

š Polovične vozne cene za vojaštvo. Počeni s 1. t. m. imajo častniki, vojaški uradniki in vojniki, kadar potujejo privatno, na vseh progah državne železnice ugodnost polovične vozne cene, in sicer častniki in vojaški uradniki na vseh vlakih (razen ekspresnega) in v vseh razredih, vojniki pa samo v tretjem razredu osebnega vlaka.

š Splitski poštni in brzojavni ravnatelj Tihy je odšel na dopust, s katerega se ne vrne več, ker bo umorjen. Ravnatelj Tihy je početkom vojne denunciral poslanca dalmatinskega sabora in sedanjega poštnega uradnika Franiča, ki je bil na podlagi te ovadbe takoj suspendiran in poklican v vojak.

š Porotno zasedanje v Celju. Za tretje porotno zasedanje, ki se prične dne 13. t. m. so razpisane dosedaj sledeče razprave: 13. septembra proti Stefanu Bincelu in Andreju Dolinarju zaradi tatvine, proti Jerneju Dolinarju zaradi poverbe; 14. septembra proti Antonu Podgoršku in Jakobu Goležu zaradi tatvine, proti Neži Mlinšek zaradi detomora; 15. septembra proti Franu Ribiču in Boltežarju Pristovski zaradi posilstva; 16. septembra proti Ludoviku Lužarju in Juriju Povaleju zaradi tatvine; 17. septembra proti Josipu Drametu zaradi umora; 18. septembra proti Franu Velkovru, Josipu Geržini in Franu Zeliču zaradi tatvine; 20ega septembra proti Rudolfu Horjaku in Ma-

Danes ob 3. uri. pop. na Koslerjevem vrtu velika vrtna veselica združenih ljubljanskih organizacij JDS.

Iz uradnih listov.

š Iz vojaške službe. Za podporočnike z rangom od 1. novembra 1919. so imenovani naslednji absolvirani gojenci kadetskih šol: Ljudevit Zagar, Vilko Premrov in Fran Finžar v pešadiji; Zdenko Gorjup in Fran Rus v artiljeriji ter Janko Kosenina v konjici.

š Za one, ki imajo interese v Avstriji. Uradni list deželne vlade za Slovenijo objavlja v št. 103 navodila za izvršitev mirovne pogodbe z Avstrijo glede ekonomskih klavzul za naše podanike, ki imajo interese v Avstriji.

Neodrešena domovina.

a Stavka v Trstu, ki je bila proklamirana v znak protesta proti krvavim dogodkom za 24 ur je končana, delavski svet je izdal proglas, v katerem poziva delavstvo na red in delo. Časopisi so začeli redno izhajati, tudi vlaki vozijo redno. Civilni komisar je izdal naredbo, da morajo biti vsi javni lokali zaprti ob 21. uri, a po 22. uri se ne sme nikdo pokazati na ulici. „Giornale d'Italia“ pravi, da je politični strajk v Julijski Benečiji končal s popolnim fiaskom organizatorjev.

a Lepe razmere. Ko so po vandaških tržajških dogodkih zahtevali Slovenci, da se jim povrne škoda od države, je dejal italijanski zastopnik ves iz sebe: „Kaj vendar mislite! Kam pa pridemo, če bi država plačevala razbite hiše. Pri nas so taka razbijanja v navadi. Če je komu kaj razbito, je pač razbito in se ne da pomagati.“ Tudi donesek k reklamnim vestem o dvatisočletni kulturi!

a V italijanski vojski postaja disciplina vedno bolj redka in edine čete, ki še zaslužijo naziv vojske, so alpinci slovenske narodnosti iz Beneške Slovenije. Drugače pa pripovedujejo ljudje iz saseidnega ozemlja zelo hudomušne stvari. Vojak pozdravi oficirja, takoj za hrbtom pa mu kaže oše. In to pri belem dnevu. Vsakih par dni se malo upri in vojaška uprava nima sile, da bi jih kaznovala ali da bi odredila izpolnitev njihovih zahtev. Vojaki govore odkrito, da se jih zasedeno ozemlje prav nič ne tiče in da jim je čisto vseeno, ali ima Reko d'Annunzio ali pa kdo drugi. V upravi pa cvete korupcija kakor nikjer. Oficirji, da celo generali sprejemajo odkrito podkupnino in iz Trsta pripovedujejo o tamošnjem generalu zelo zanimive stvari. Tako je regularna armada. Kaka pa je šele d'Annunzijska, ki se rekrutira iz izvržka človeštva in ki ima na čelu moža, ki je temeljito podkovan v vseh prestopkih, si vsakdo lahko misli. In to so gospodarji našega ljudstva!

stavil paketni promet tudi s Čehoslovaki in drugimi državami. Kakor za Avstrijo, tako se bodo tudi za ostalo inozemstvo sprejemali te zacarjeni in plombirani paketi. Taksa za Čehoslovakijsko sestoji iz naše in čehoslovakijske notranje takse ter tranzitne takse avstrijske za vsakih pet kilogramov 20 švicarskih centimov. Teža paketov za Čehoslovakijsko sme znašati do 20 kg, za ostale države do 5 kg, a takse ostane, kakor je določeno za mednarodno poštno konvencijo, 50 centimov za vsako državo, preko katere gre paket.

š Ustanovitev Slovenske banke v Ljubljani. Na iniciativno družbo „Impex“ in raznih drugih kapitalistov in s pomočjo praške Kreditne banke se snuje nova velika denarna zavod „Slovenska banka“ z glavnico 30 milijonov kron. Banka se bo bavila predvsem z izvozim in uvoznim poslovanjem.

š Nova slovena zavarovalna družba. Ljubljanska kreditna banka namerava skupno z Jadransko banko in nekaterimi drugimi slovenskimi zavodi ustanoviti novo zavarovalno družbo z glavnico 10 milijonov kron, ki se bo pečala z vsemi zavarovalniškimi posli. Pravila so že predložena vladi v odobrenje.

š Nedavno osnovana Obrtna banka v Ljubljani, ki prične dne 15. t. m. svoje poslovanje, namerava povisati svojo glavnico od 2 na 5 milijonov kron.

š Važne izpremembe glede pristojbin. V novem finančnem zakonu so obsežene tudi važne izpremembe glede plačevanja pristojbin. Te izpremembe bodo v polnem obsegu objavljene v Uradnem listu. Glede pristojbin velja še vedno načelna odredba, da je pristojbina v kolkih in v gotovini plačati v naprej. Dovoljene pa so nekatere izjeme tam, kjer po obstoječih zakonih ni mogoče pri sodiščih in naprej plačati pristojbino, katere višina se ne da v naprej določiti. V teh slučajih je pristojbino plačati po obstoječih zakonih. Tudi zemljiškoknjižno zavarovanje je mogoče izvršiti, ne da bi bila taksa plačana. Od vselične takse so oproščene samo vstopnice za zabave na vaških prošenjih, cerkvenih slavnostih in narodnih svečanostih, ako se vrše na krajih, ki so zato določeni. Prireditve za človekoljubne, dobrodelne in poučne namene niso proste pristojbin. Prošnje za oprostitev bodo brezuspešne.

š Živinski sejmji v Mariboru se bodo odsej vršili redno vsak petek za prašiče in vsak drugi in četrti torek v mesecu za govejo živino in konje. Pričakovati je, da bodo sejmji zelo dobri.

š Zagreb. Dasiravno danes ni bilo borze, je bil promet izven borze jako velik. Povpraševanje je bilo zlasti po dolarjih, ki so se spocetka držali na isti višini kot včeraj, a so se pozneje zopet dvignili in dosegli cenot 106 do 107 kron. Tudi izplačilo Dunaj je bilo čvrsto, pozneje pa je padlo od 40 na 39.70 do 39.80. Pričakovati je, da bo borza v ponedeljek jako živahna.

š Zagrebški trg. Pretekli teden je bila precejšnja stagnacija v trgovini, ker se še ni vedelo za usodo trgovinskih pogodb. Ker je pogodba z Avstrijo sedaj ratificirana, pogodba s Čehoslovakijsko pa bo sklenjena v par dneh, vlada veliko zanimanja za ene in druge devize. Povpraševanje je zlasti za Dunaj, na Dunaju pa se nasprotno povprašuje po dinarjih, ki so potrebni za izplačilo pšenice. V žitni trgovini vlada še vedno zasto, ker kmetje špekulirajo. Mlini ne morejo dospeti do žita in zato se občuti pomanjkanje moke. Izprememba v cenah je edino pri pšenici, ki se je dvignila od 750 na 500. Na trg pa so došle le majhne količine. Špejicelno v Zagrebu je vladal v trgovini zasto zaradi nemirov na Hrvaškem. Dovoza je bilo jako malo. Nemiri v Italiji so na drugi strani onemogočevali dovoz kolonijalnega blaga, vsled česar so se neznatno zvišale.

Borze 11. septembra.

Zürich, devize. Berlin 11.42, Holandska 182.60, Newyork 612, London 21.44, Pariz 40.95, Milan 26.60, Bruselj 43.40, Kopenhagen 87, Stockholm 125.75, Kristianija 87.25, Madrid 90.60, Buenos Ayres 230, Praga 9.60, Beograd 23, Zagreb 5.65, Dunaj 3.05, žigosani 2.50, Budimpešta 2.25.

Dunaj, devize v prostem prometu. Zagreb 246 do 266, Budimpešta 99 do 109, Praga 426 do 452, Varšava 115 do 117, dinar 1035 do 1085, dolar 235, lira 1125, lej 525 do 527, rubelj 280, marka 522.50 do 527.50, francoski franki 1750, švicarski franki 4100 do 4105, funti 860.

Vremensko poročilo.

Table with columns: Dan, Čas, Obseg, Stanje, Temperatura, Vetrovi, Nebo. It contains weather data for Ljubljana and other locations.

Srednja vsotnjana temperatura 16.1, normalna 15.9. Vremenski napovedi Lepo, tople in sv. vreme.

Vit. F. Jelenc:

Iz zgodovine jugosl. dobrovoljcev.

(Referat na manifestacijskem zborovanju društva jugoslovanskih dobrovoljcev v Ljubljani.)

(Dalje.)

Ko se je leta 1914. začela svetovna vojna, so ustanovili Čehi v Rusiji takozvano Češko družino, ki je imela svoje zastopnike skoro v vseh ruskih štabih, ki so zbirali češke ujetnike in pripravljali češko dobrovoljsko armijo. Veliko jugoslovanskih ujetnikov je takrat stopilo v češki dobrovoljski korpus. Ali po vseh ujetniških taboriščih se je takoj pojavila agitacija, da se po češkem vzgledu ustanovi tudi jugoslovanska dobrovoljska vojska. Romale so prošnje na rusko komando in vlado, srbsko poslanstvo se je zavzemalo za dobrovoljski pokret, ali germanski vpliv na ruskem dvoru je znal preprečiti delo naših ljudi. To stanje

je trajalo vse do septembra 1915. leta, ko je ruska vlada na intervencijo hčerke kralja Petra, velike kneginje Jelene, dovolila, da se smejo zbirati dobrovoljci. Srbska vojna misija v Petrogradu je takoj poslala v vsa ujetniška zbirališča v Rusiji poziv, da se naj Jugoslovani javljajo v dobrovoljce. Uspeh je bil popoln, že prve dni se je javilo nekaj tisoč Srbov, Hrvatov in Slovencev, ali tudi sedaj je še vedno nadvladovalo ono žalostno germanofilstvo v visokih ruskih vojaških krogih, tako da je bilo zbiranje dobrovoljcev zvezano z velikimi težavami in tudi nevarnostmi. Ali energija in zavest je zmagala; že v začetku oktobra je odšel prvi transport jugoslovanskih dobrovoljcev preko Rumunije po Donavi v Srbijo, sledila sta mu še dva transporta, a četrti ni mogel več naprej, ker je stopila Bolgarska v vojno in tako presekala pot do Srbije. Ta četrti transport se je tedaj vrnil v Odeso in je tvoril jedro poznejšega korpusa Srbov, Hrvatov in Slovencev. Dobrovoljski pokret se je vedno bolj širil, premagane so bile

prve težkoče, od vseh strani so prihajali vedno novi transporti in kmalu je bilo zbranega moštva za eno divizijo, ki se je tudi formirala pod imenom I. srbska dobrovoljska divizija. Ker pa je primanjkovalo višjih oficirjev — saj od višjih avstrijskih oficirjev se ni javil niti eden Jugoslovčan — so je divizija obrnila na srbsko vlado na Krfu, da ji pošlje oficirjev in organizatorjev. Srbska vlada je poslala pod poveljstvom polkovnika Stavana Hadžića okoli 100 oficirjev. Takoj se je začelo resno vojaško delo, divizija se je pripravljala na izvršitev svoje velike naloge. Divizija je bila v kratkem času v vojaškem oziru tako dovršena, da je vzbujala med ruski vojaškimi krogi največjo pozornost. Ali tudi tu se je nadaljevalo organizatorsko delo, začel je izhajati propagandni list „Slovenski Jug“, ki se je pošiljal v vsa taborišča. List je zastopal strogo jugoslovansko stališče, prinašal točne informacije o svetovnih dogodkih in prebujal v vrstah jugoslovanskih ujetnikov idejo osvobodjenja in ujedinjenja.

Meseca maja je prišel pozdravit dobrovoljsko divizijo takratni srbski premijer Nikola Pašić, pozneje ruski car Nikola s predstavniki vseh zaveznških držav. Srbska vlada je poklonila dobrovoljski diviziji zastave srbskih polkov. Tako se je razneslo ime dobrovoljske divizije po vsem svetu; svetovno časopisje je pisalo o nji polno spoštovanja, a divizija je samo čakala, da pride čas, da pokaže na bojnem polju to, kar je pričakoval od nje svet.

Prišel je ta čas. Rumunija je stopila v vojno in nam je bila odprta pot, da se približamo sovražniku, ki je preprečil prevoz naše vojske v Srbijo. Dne 20. avgusta 1916 se je ukrcala dobrovoljska divizija na transportne ladje na Donavi za Černo vodo.

In pred štirimi leti na današnji dan je stopila dobrovoljska divizija skupaj z 9. rumunsko in 61. rusko pri mestu Dobriču ob bolgarsko-rumunski meji v borbo z Bolgari. Prvi udar naše vojske na bojnem polju je dokazal, da je vredna in dostojna

imena in slovesa, ki ga je uživala Bolgare je vrgla dobrovoljska divizija s tako silo nazaj, da so morali zaustaviti svoje prodiranje. Ali na nerazumljiv način je rumunska vojska odstopila čez 60 kilometrov nazaj in odprla levi bok naše divizije. Obkoljena od vseh strani se je morala dobrovoljska divizija prebiti skozi sovražnike z velikanskimi izgubami. Z nepopisno hrabrostjo se je borila dobrovoljska divizija, bila je vedno in povsod prva na najvažnejšem mestu. Bitke pri Kokardži, Tekekeresi so slavni dnevi dobrovoljske divizije! Predstavniki zaveznških vojsk so prihajali na fronto, da se na licu mesta uverijo o sili te divizije, ki se je nje slava raznesla kmalu po vsem svetu!

Do krajnih meja svoje odpornosti se je borila dobrovoljska divizija proti štirikrat večjim sovražnikom, in šele velika Mackensenova ofenziva je primorala divizijo na odstop do rumunsko-ruske meje! (Konec prih.)

Lastnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“
Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Iz upravnistva „Jutra“.

Naročnikom! Ponovno prosimo, da nam pošiljate naslove na poštah položnicah različno in natančno. Le na ta način sta mogoča red in točnost v razpošiljanju lista. — Ne odlašajte z naročitvijo! Prihodnji teden bomo ustavili „Jutra“ vsem onim, ki doslej še niso poravnali naročnine.

Trafikam! Vabimo vse gg. trafkante v mestu in na deželi, da nam javijo, če in koliko izvodov dnevnika „Jutra“ želijo v razprodajo. V ta namen določimo primerno tablico. Uprava računa izvod po 40 vin., 20 vin. pa ostane trafikant. Neprodane številke se vrnejo mesečno po obračunu upravi, in sicer nerazrezane.

Mali oglasi.

Dr. Ivan Pintar se je od substituiranja na Koroskem vrnil in ordinira zopet redno od 1 do 3 popoldne v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 (Vhod Ribja ulica 5). 115

Na hrano po nizki ceni se sprejmejo gospodje in gospodične v gostilni Avg. Debevoa na Bregu št. 20. Izborna kuhinja, pristna vina. Zmerno cene. 119 3-2

Soba v sredini mesta iščem. Ponudbe pod šifro „Sleeping room for American“ na upravo „Jutra“. 120 2-2

Najstarejša pleskaršna in ličarska slovenska delavnica IVAN BRICELJ, Dunajska cesta 16, se priporoča. Izvršitev točna, cene zmerno. 55 52-4

Ure, žepne, popravlja nasproti glavne pošte F. Čuden Stn, urar v Ljubljani. 21 10-6

Urna in zanesljiva ženska, ki se v Ljubljani dobro spozna, dobi lep postranski zaslužek. Zglasi naj se v upravnistvo „Jutra“.

„Hrvatski Drvotržac“ jedini stručni list u Jugoslaviji. Izlazi svakog 1., 10. i 20. u mjesecu. Suradjuju naši prvi stručnjaci. Pretplata godišnje K 120 — ili 30 Dinara. Adresar industrije drva. Cijena K 20 — ili 5 Dinara. Zagreb, Strossmayerjeva ulica br. 6. 101 10-3

Naročajte spise o naši državi: A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev, I. del 15 K, II. del, 1. snop, 21 K, 2. snop, 21 K. Dr. Sačadin: Naš sadašnji ustavni položaj. Cena 16 K. Dokumenti o Jadranskem vprašanju. Cena 18 K. Po pošti priporočeno velja vsaka knjiga K 1-80 več. Naročila sprejema Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6.



ČEVLI

na debelo in na drobno, vse vrste moški, ženski in otroški, delavski kakor tudi najfinjši vseh vrst po najnižjih dnevnih cenah se dobijo pri znani trdki

ALEKSANDER OBLAT,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 28.
Tudi se pošilja po povzetju po vsem kraljestvu.

Naročajte dnevnik „Jutra“!

Več kolporterjev

sprejme takoj upravo „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Pisalne stroje

Remington, Imperial, Century z latinico in cirilico ter vse stroje potrebščne 58 10-6

ima v zalogi **FRANC BAR,**
Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. Telefon 423.
Mehanična delavnica za popravila strojev.

Jadranska montanska družba

Brzjavni: „Montana“ d. z o. z. Telefon št. 9.

Ljubljana, Zvonarska ulica 5 (J)

Prodaja in kupuje vse vrste kovin, rudnin in kemikalij ter vse industrijske izdelke, spadajoče v rudarsko, fužinarsko in kemijsko stroko. Eksport.

MARIJA TIČAR

= Ljubljana =
Selenburgova ulica.

Tovarniška zaloga šolskih potrebščin, papirja in razglednic.

110 2

Radi prezidave in preselitve se prodaja

velika zaloga molitvenikov

spisanih od znanega pisatelja molitvenikov župnika Janeza Volčiča. Molitveniki so nevezani. — Poizve se v trgovini Mat. Gerber, Ljubljana, Kongresni trg. 122

OGLAS.

Pri intendanturi dravske divizije se bo vršila dne 18. septembra 1920, ob 11. uri dopoldne

ustna licitacija za oddajo mesa za ljubljansko garnizijo za mesec oktober.

Dnevna potreba približno 2000 kg; kavicija, katera se ima položiti, znaša 100 000 K. Predpisani pogoji so razvidni dnevno v intendanturi (Kasna, I. nadstropje) med uradnimi urami.

Iz pisarne dravske divizijske oblasti E. Br. 5563.
Načelnik intendanture podpukovnik: **Sl. Seničič.**

Zasebni učni zavod LEGAT v Mariboru

šestmesečni in štirimesečni tečaji.

Začetek dne 4. oktobra.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilico in obrtno risanje.

Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadst., sprejema od 11. do 12. ure.

Naročajte in širite sledeče

leposlovne knjige:

Dostojovski-Lavstik: Besi. Roman v IV. delih. Broš. 36 K, vez. 46 K, po pošti pripor. 4 K 60 v več.
Goncourt-Pastuška: Dekle Eliza. Roman. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Cervantes-Sorli: Tri novele. Broš. 10 K, vez. 16 K, po pošti 1 K 80 v več.
Shakespeare-Zupančič: Sen kresno noč. Broš. 22 K, vez. 28 K, po pošti 1 K 80 v več.
Ante Delbajak: Solnce in sence. Broš. 10 K, vez. 14 K, po pošti 1 K 80 v več.
Stritarjeva antologija. Uredil dr. Iv. Prijatelj. Broš. 18 K, po pošti 2 K 60 v več.
Josipa Jurčiča zbrani spisi. Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. I. zvezek broš. 18 K, po pošti 3 K več, II. zvezek broš. 22 K, po pošti 3 K 60 v več.

Knjige se naročajo pri založništvu:
Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Sodna ulica 6. 66 7

Konfekcijska tovarna

družba z o. z.

: Ljubljana, Dunajska cesta, Stožice. :
Telefon št. 332. Osrednja pisarna Aleksandrova cesta št. 3.

Največja jugoslovanska izdelovalnica
: moške, deške in otroče obleke. :

Samo na debelo! 107 10-1 Samo na debelo!

Vsakovrstno kolonijalno in materijalno blago

dobavlja za takoj po najnižjih cenah 126 1

Veletrgovina Fran Derenda, Ljubljana

Emonska cesta 8. Telefon interurb. 313.

Ravnopot se prodaja po primerni ceni večja množina dobrih vinskih sodov za takojšnjo uporabo.

M. Kuštrin

Ljubljana, Dunajska cesta 20,
Podružnica Maribor, Jurčičeva ulica 9

16 13-9 priporoča

Pnevmatike za avto in kolesa

ter vsake vrste gumijev predmete, izolirane

Žice za električno napeljevanje, elektrotehnični material po najnižjih cenah.

Telefon št. 470.

BALKAN

dejniška družba za mednarodne Transporte.
Brzjavni naslov: Balkansped. 70 3

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Spedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zaccarinjenja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Solitve s patent. pohištvonimi vozovi na vse strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirom južne železnice.

Največje domače spedijsko podjetje v Jugoslaviji.